

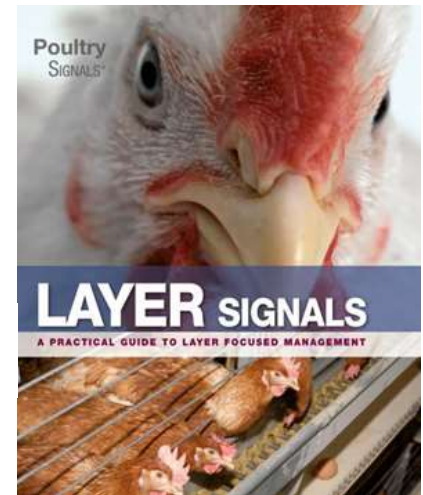
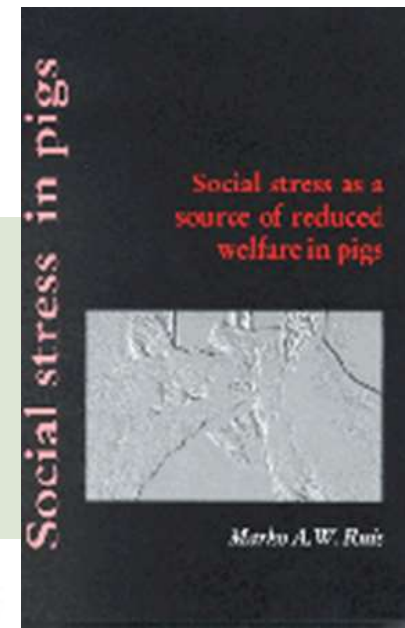
Naar gezonde kalveren en kippen

UDV onderwijsdag 5 nov 2015

Marko Ruis, Marion Kluivers, Martien Bokma-Bakker

Marko Ruis

CAWA

Wageningen Centre for Animal Welfare and Adaptation

Dierenwelzijnsweb: kennis van alle kanten!

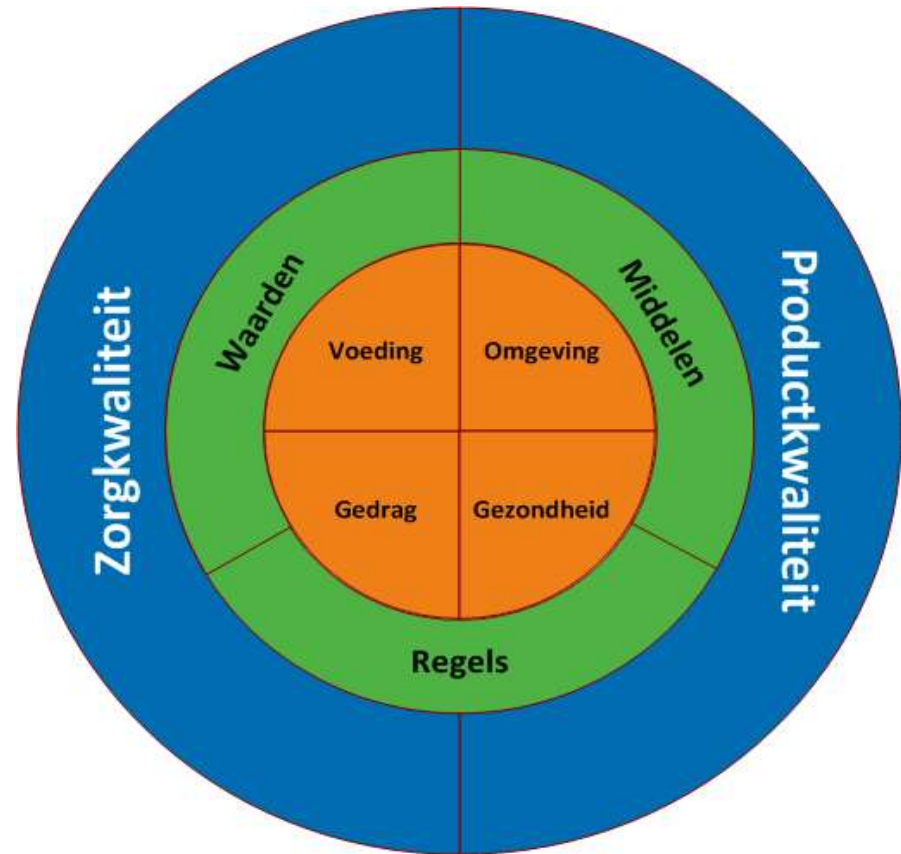
Dierenwelzijn: samenwerking

- Groen Kennisnet
- Ontwikkelcentrum
- Alle groene HBO's
- Aantal groene MBO's
- Bedrijfsleven

Dierenwelzijn: subthema's

- Diergedrag
- Diergezondheid
- Huisvesting van dieren
- Diervoeding
- Dierethiek

Bron: Lectoraat Welzijn van Dieren,
Hogeschool Van Hall Larenstein

Dierenwelzijn: subthema's

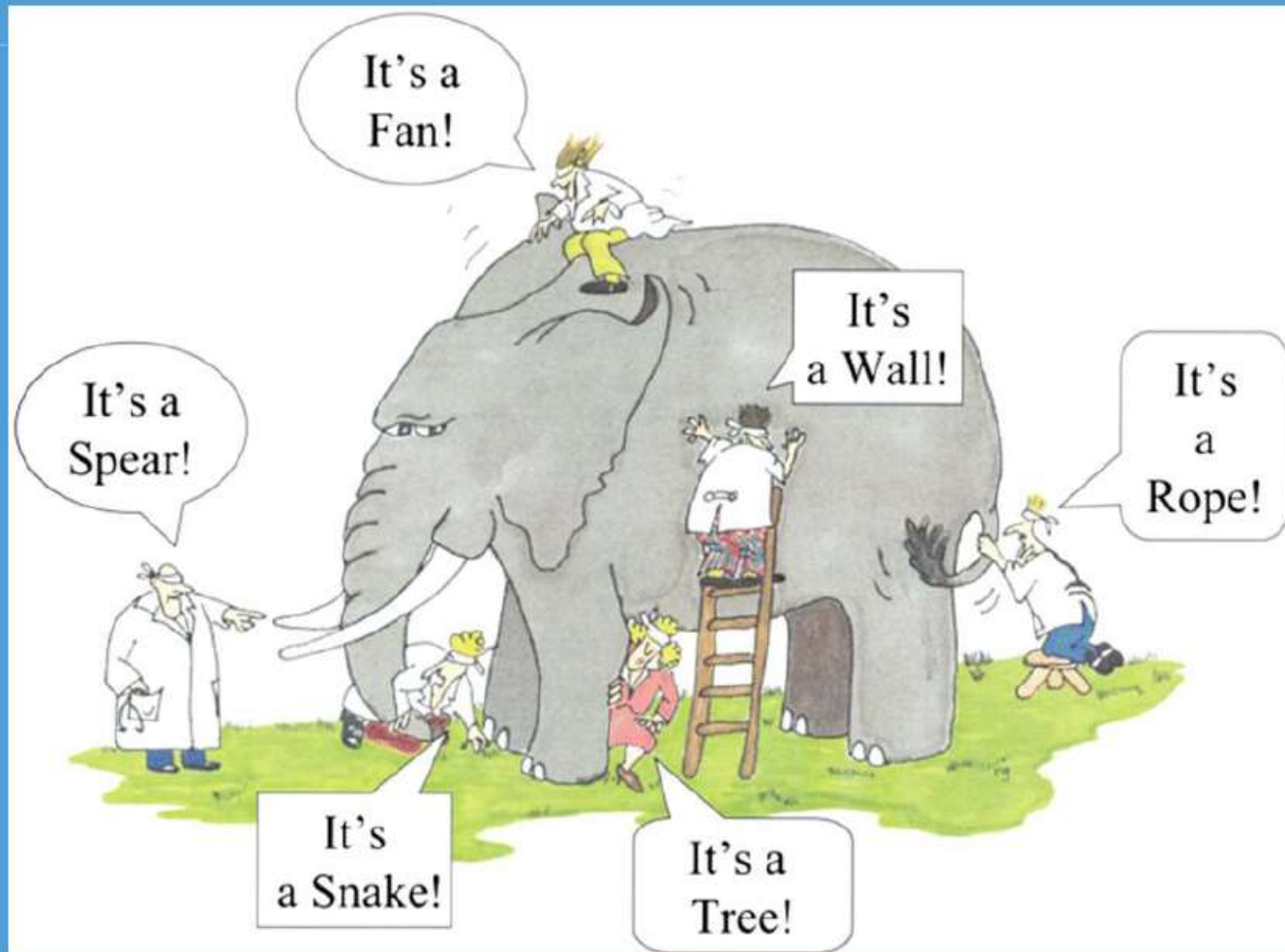

Belangrijk thema: gezonde dieren met een minimaal gebruik van antibiotica

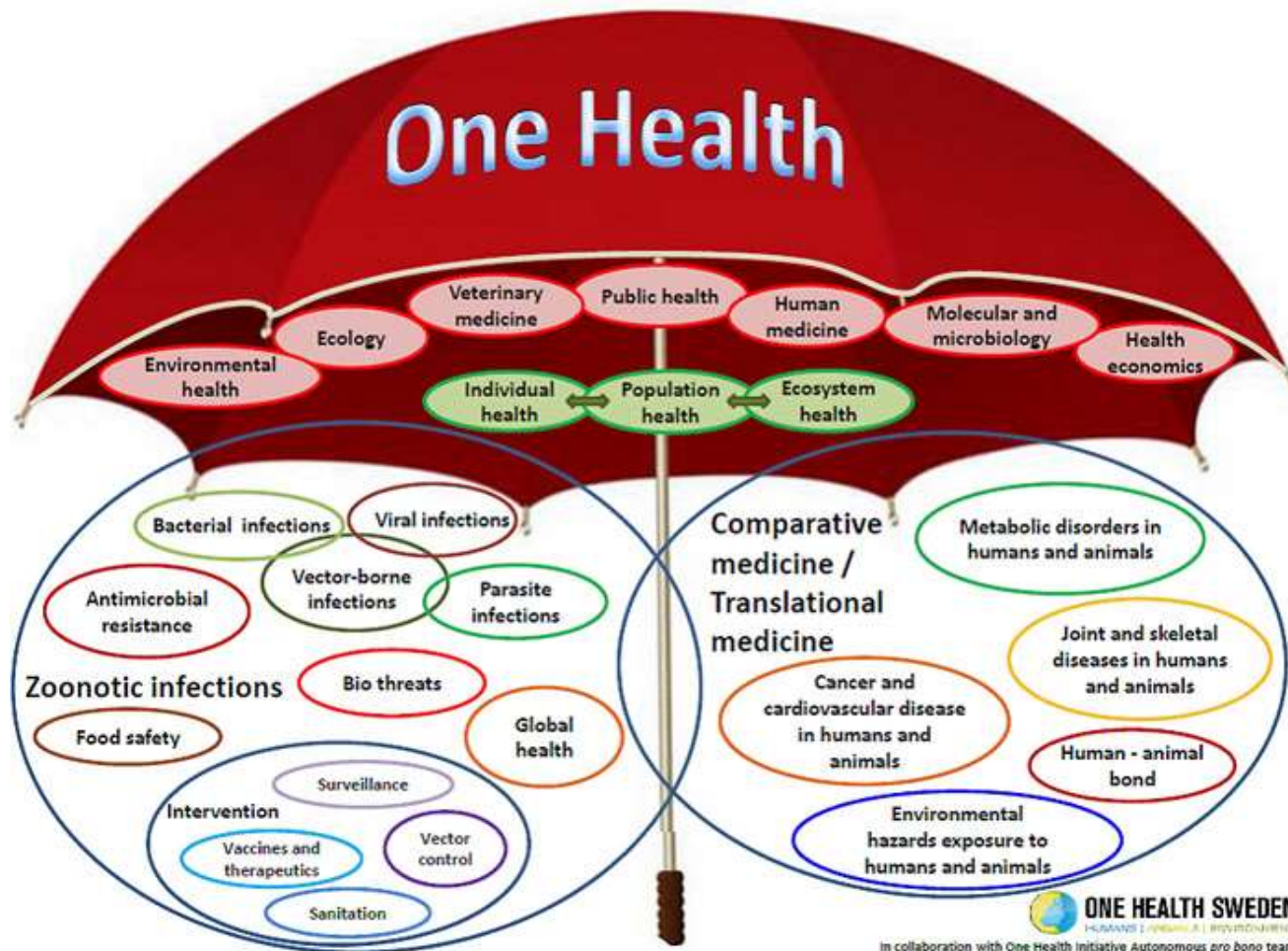
- Diergedrag
- **Diergezondheid**
- Huisvesting van dieren
- Diervoeding
- Dierethiek

BOGO - Kennisverspreiding BO-onderzoek (DLO) - groen onderwijs.

Diergezondheid – de noodzaak van een integrale en strategische benadering

Maar .... geen strikte scheiding tussen menselijke en dierlijke gezondheid

---

Maar .... geen strikte scheiding tussen menselijke en dierlijke gezondheid

---

BEWUSTWORDING

9x

zoveel (huis)dieren dan mensen per km² in Nederland

80%

van onze infectieziekten delen wij met dieren

Leermiddelen 2015

Project Diergezondheidsmanagement

Afb. 5.3 De aanwezigheid van een veebedrijf kan gezondheidsrisico's voor omwonenden opleveren.

©WUR

KWALIFICATIEDOSSIER
Agrocluster - Veehouderij

MODULE
Gezondheid algemeen

NIVEAU
3/4

HOOFDSTUK 5
One Health

 KennisKiem

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

Aanleiding en doelstelling

- Min of meer vervolg op project Diergezondheidsmanagement.
- Omvangrijke terugdringing antibiotica is gewenst en noodzakelijk om het ontstaan van antibioticumresistentie en risico's naar de keten en naar de omgeving te beperken.
- Bijdrage aan het versterken van de inhoudelijke kwaliteit van mbo en hbo op het gebied van gezondheid van vleeskalveren en vleeskuikens.

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

Projectteam

- Wageningen UR Livestock Research, Ontwikkelcentrum, CIV melkvee, CIV Pluimvee.

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

Wat gaan we doen en maken?

Specifiek lesmateriaal om gezondheid vleeskalveren en vleeskuikens meer aandacht te kunnen geven -> aanvulling op lesmateriaal in vorige project.

Basis aanvullende lesmateriaal: **kennisclips.**

CIV's Melkvee en Pluimvee integraal onderdeel van de kennisverspreiding/innovaties. Meedenken in de gewenste kennisclips.

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

Kennisclips

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

Kennisclips vleeskuikens (aug-nov)

- Belang voor gezondheid van:

- 1a Goede algemene hygiëne/biosecurity;
- 1b. Hygiëne; weren van vliegen: campylobacter;
2. Een goede start: direct voer en water, juiste temperatuur;
3. Goede kwaliteit drinkwater;
4. Optimaliseren strooiselkwaliteit; ventilatie

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

Opbouw kennisclips

- Intro: ultra kort verhaaltje (voice-over)
- Interviews met 2-3 specialisten aan de hand van vooraf opgestelde interviewvragen;
- Interviews afgenomen door WUR-LR;
- Afsluiting: Een ultra kort verhaaltje (voice-over) met de conclusie
- Duur: 5-6 minuten

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

1a. Hygiëne

Hygiëne: Een beetje preventie is geen preventie

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

Kennisclips vleeskuikens

1b. Hygiëne; weren van vliegen: campylobacter;

Piet Tops (pvh), Jaap Wagenaar (FD), Marije Fermont (dierenarts)

2. Een goede start: direct voer en water, juiste temperatuur;

Evert Kampert (Broederij Lagerwey), Klaas Knol (Der Neue Weg), Sander Lourens (WUR-LR)

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

Kennisclips vleeskuikens

3. Goede kwaliteit drinkwater;

*Erik van Veldhuisen (pvh),
Hendrik-Jan Wittenberg (Impex
Barneveld), Jeanine Wiegel (GD)*

4. Optimaliseren strooiselkwaliteit; ventilatie;

*Bart Janssen (pvh), Ingrid de
Jong (WUR-LR), Henk Rodenboog
(De Heus Animal Nutrition)*

Praktische tips om voetzoollaesies
te herkennen en te voorkomen

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

Kennisclips vleeskalveren (nov-dec)

■ Belang voor gezondheid van:

1. Goede opfok op melkveebedrijf (nadruk op biestmanagement, Bovine virale diarree virus (BVDV), droog liggen);
2. Goed transport en goede opvang;
3. Goede opstart op kalverbedrijf (nadruk op TLC, klimaat, hygiëne);
4. Goede afmest (nadruk op hygiëne, voer en drinkwater).

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

Kennisclips vleeskalveren

1. Goede opfok op
melkveebedrijf;

*Lisanne Oskam (mvh/Melkvee
Academie), Adriaan Antonis (CVI)
Henriette van den Hoek
(Groenhorst, voorheen Alpuro)*

Naar gezonde kalveren en kippen - 2015

- Vragen/wensen?
- Contact: marko.ruis@wur.nl

- CIV:

Henriëtte van den Hoek
h.van.den.hoek@groenhorst.nl (vleeskalveren)

Annemiek Bloed a.bloed@groenhorst.nl
(vleeskuikens)